

Ella voldria eliminar més de cent mil places turístiques a les Balears, però aquest propòsit tan diàfan l'assenyala com de passada quan, envoltada de papers, feim aquesta entrevista que l'obligarà a passar un dia més sense dinar, tanta és la feina, els compromisos, les reunions, que s'ha marcat en el càrrec de consellera de medi ambient d'aquest pacte de progrés que és per a ella "una necessitat històrica", una necessitat tan necessària que sense adonar-se'n s'ha trobat matisant, temporalitzant, dosificant les seves propostes més radicals. "No la toqueu més, que així és la rosa". Margalida Rosselló ha fet un pacte d'hiperesponsabilitat amb ella mateixa per no rompre la màgia d'aquesta oportunitat i és ara, així, precisament, en la tasca quotidiana, "minimal" i precisa, quan pot omplir de contingut els eslògans ecologistes, amarats d'un nou sistema de valors que arrela en l'austeritat i en l'universalisme.

L'ecologista responsable

Gina Garcías Sansaloni

-Vostè és la consciència ecologista del Govern?

-Aquest govern és molt sensible a les propostes ecologistes. Ja ho eren els seus membres abans que existís el Pacte de Progrés. Ara, és clar que hi ha matisos i que alguns de nosaltres intentam impulsar de forma més valenta les propostes ecologistes. Jo crec que la Conselleria de Medi Ambient fa aquest paper de motor. No és mèrit de la meva persona, sinó l'objectiu del grup d'Els Verds que jo represent, i també, naturalment, la funció d'aquesta conselleria. Ara els temes ecològics són prioritaris en aquestes illes, per necessitat imperiosa i perquè hi ha una consciència social que ens ho demana. Hi ha qüestions, com són l'aigua, els residus, el territori, l'aturada del creixement turístic i urbanístic, que són primordials. En aquest moment la política del Govern ha de ser de sensibilitat ecològica.

-Varen fer un pacte preelectoral amb EU i un pacte postelectoral amb socialdemòcrates i nacionalistes. Quin és el consens de mínims quant a l'ecologisme?

-Entre Esquerra Unida i Els Verds hi havia molts de punts de coincidència, no tan sols en les propostes ecologistes, sinó també en les socials, d'aprofundiment en la democràcia social i de base, en la recerca d'un altre model econòmic. Els Verds som un partit polític que donam prioritat a l'ecologia, però també tenim propostes en els camps econòmic, social, educatiu, perquè l'ecologia no pot ser mai un objectiu aïllat. Amb Esquerra Unida hi ha coincidència programàtica.

El que ens diferencia són matisos d'ordre filosòfic, sobre la concepció del partit, del poder, qüestions en les quals ara no hi cal entrar. Per això, el pacte preelectoral amb ells va ser bo de fer. Quant a la negociació postelectoral amb la resta de forces polítiques, he de dir que nosaltres

varem negociar separatament d'Esquerra Unida, perquè no s'ha d'oblidar que tenim un diputat propi a Eivissa. I a la negociació vàrem posar sobre la taula els punts que per a nosaltres són transcendents. Volem un nou plantejament turístic i urbanístic que només accepti un creixement mínim. I un nou plantejament en la gestió dels recursos naturals. No volem un tercer forn a la incineradora de Son Reus, sinó una gestió de residus basada en la reducció i en el reciclatge. Plantejarem una política de transports clara, basada en la potenciació el transport públic, per reduir la utilització del vehicle privat, descartar la construcció de noves autopistes i arreglar les carreteres. Apostarem també per polítiques socials de millora de les condicions de la gent més desfavorida... I vàrem trobar una bona sintonia amb la resta de forces polítiques, especialment amb el Partit Socialista. Esquerra Unida i Els Verds vàrem analitzar el Pacte amb molta atenció i jo crec que s'hi han concretat molt acceptablement les nostres propostes. Però hi va haver un altre motiu fonamental, per voler el Pacte: aquestes illes necessitaven un canvi polític, un canvi cultural, després de tants d'anys d'haver estat sota el poder de la dreta. El Pacte de Progrés era una necessitat històrica.

L'ECOLOGISME RESPONSABLE

-Algunes consideren que sou la guinda de la utopia que vesteix el discurs del president Antich, però en canvi jo la veig amb un excés de responsabilitat.

-Jo he dit moltes vegades que Els Verds tenim un alt sentit de la responsabilitat, ja des d'abans d'entrar al Govern. Pensam que ens trobam a un moment en el qual la societat té uns reptes molt importants. El repte ecològic és harmonitzar les necessitats econòmiques amb les humanístiques i amb la natura. El sentit de la realitat ens ha conduït a prendre sempre postures molt responsables, però també valentes i avançades en el temps. Els ecologistes ens hem anticipat als problemes i hem impulsat polítiques de prevenció. I si sempre hem estat responsables, més ho serem ara. I crec que és molt important que Els Verds

"Els Verds contribuïm a avançar unes propostes que seran factibles a mitjan termini, i impulsam que ja es comencin a dur a terme. Mai no se'ns havia permès demostrar que teníem propostes".

participin a aquest govern i li donin una càrrega d'utopia positiva, per sortir del conformisme quotidià. Creiem que Els Verds contribuïm a avançar unes propostes que seran factibles a mitjan termini, i impulsam que ja es comencin a dur a terme. Mai no se'ns havia permès demostrar que teníem propostes, i que eren propostes realistes, mai no se'ns havia permès destruir el tòpic del romanticisme estèril amb el qual algú ens titllava. No som fora de la realitat. Practicam un realisme positiu.

-Altres l'han acusada de ser un perill públic.

-Alguns membres del Partit Popular han tengut una reacció absolutament primària, immadura. Han volgut desqualificar de principi una consellera de Medi Ambient, que a més és dona, que pertany a un partit petit i radical. Han

demostrat una immaduresa barata. Jo crec que el PP no pot consentir encara que Els Verds duguem endavant una conselleria tan important com la de Medi Ambient a les Balears.

-L'opinió pública l'ha acceptada amb més normalitat?

-He mantengut entrevistes amb propietaris de terres, contactes amb pagesos, amb gent que m'ha vingut a veure... Ningú no m'ha transmès aquesta sensació de crispació. Més aviat el contrari. I fins i tot ha telefonat gent a la Conselleria, gent molt distant a nosaltres, per donar-nos suport, per dir que el PP actuava d'una manera visceral, desproporcionada i injustificada. L'estratègia de desqualificació del Partit Popular no ha tengut cap ressò en l'opinió pública. Mai cap força política no havia fet una utilització



Margalida Rosselló (Felanitx, 1959) és llicenciada en pedagogia i professora d'educació secundària. El 1989 va participar a la fundació del partit Els Verds, i sempre ha estat als seus òrgans de direcció. Després d'anys de debats interns -i traumàtics- Els Verds varen decidir anar a les eleccions autonòmiques en coalició amb Esquerra Unida. Eberhard Grosske com a cap de llista, Margalida Roselló en segon lloc. Tot dos són ara diputats. Al seu grup s'ha d'afegir el diputat ecologista d'Eivissa. Nomenada consellera de Medi Ambient, protagonitza la primera experiència de gestió dels ecologistes a una institució de l'Estat espanyol. Viu a Palma amb la seva parella i el seu fill.

tan grollera d'un fet com el que el PP va fer amb l'incendi d'Artà. És una qüestió de sensibilitat i de maduresa. Després varen comprovar que havien ficat la pota. Però encara no s'han disculpat.

L'ESTAT DEL MEDI AMBIENT

-Li ha tocat gestionar l'ecologisme quan l'estat del medi ambient de les Balears travessa els seus pitjors moments: segons l'Informe Econòmic i Social del 1998 elaborat per "Sa Nostra", la producció de fems ha augmentat un 30%, el consum elèctric ha augmentat un 10% i hi ha una pressió sobre el territori, una demanda de construcció, com no hi havia hagut en els darrers vint-i-cinc anys...

-Sí, la situació és complicada. Ens trobam, a més, amb un passat i amb una inèrcia que costa canviar. No es pot canviar d'un dia a l'altre un model econòmic, l'impuls cap al creixement, el sistema d'eliminació dels residus, la gestió de l'aigua i dels espais naturals. Però això ja ho sabíem abans. No ens ha vingut de nou.

"No es tracta d'anar en contra del sector turístic, sinó de reordenar-lo. I l'objectiu final és la diversificació de la nostra economia".

-Ara volen canviar el model o volen racionalitzar-lo?

-És una necessitat urgent anar cap a un canvi de model econòmic, turístic, social. I nosaltres volem accelerar aquest canvi. Perquè la pressió sobre els recursos ja és excessiva i intolerable. Gestionar aquesta demanda irrefrenable és insostenible. Volem implantar un nou model econòmic, però això no significa fer ara una revolució radical sinó impulsar una reforma molt profunda i activa, per anar posant les bases cap a un nou model.

-Quin?

-El nostre model econòmic, ecològic i social es basa en una limitació del creixement, a tots els nivells. Hem d'invertir la tendència: hem de decreixer turísticament i urbanística, quant a la demanda de recursos. Això ens conduirà a un desenvolupament econòmic i ecològic sostenible. No

-Els Verds creim que hi ha d'haver un màxim d'una plaça turística per cada dos habitants.

-Som vuit-cents mil habitants i hi ha més de cinc-centes mil places turístiques. Això vol dir que Els Verds volen eliminar més de cent mil places turístiques?

-Sabem que no és possible que de cop deixin de venir milers de turistes, perquè hi ha tota una estructura empresarial que no es pot desmantellar en dos dies. Però no pot ser que a Formentera hi arribi a haver deu turistes per habitant a determinades èpoques de l'any. Hem de buscar un equilibri. Hem d'anar cap a una reducció de la sobreoferta turística, però prèviament hem de detectar i eliminar tota l'oferta turística il·legal. I controlar i aturar el turisme residencial, que és ara el que produeix una major pressió sobre el nostre territori i els nostres recursos. No es tracta d'anar en contra del sector turístic, sinó de reordenar-lo. I l'objectiu final és la diversificació de la nostra economia. Ho deim des de fa molt de temps. Les Balears no poden tenir l'actual dependència turística.

TORNAR LA DIGNITAT PAGESA

-Diversificar els sectors econòmics?, però si ara l'agricultura de les Balears es manté per les subvencions europees... I si no s'abandonen els cultius és més per necessitat de mantenir l'estructura social i el paisatge rural que perquè els productes siguin necessaris i competitius.

-Europa ens interessa. Els europeus ens ajuden a mantenir l'exigència sobre el nostre medi ambient. Però Brussel·les no sap entendre, com ens passaria a nosaltres, quins són els nostres problemes econòmics, quines solucions necessitam. Cada illa, cada poble, té unes peculiaritats no només econòmiques, sinó socials i culturals, que Brussel·les no detecta. Brussel·les aplica unes directrius macroeconòmiques que no són sempre les més adients per a nosaltres. Jo no estic d'acord amb la seva política agrícola. Jo crec que és molt negativa per a les Illes. Crec que l'única manera que tenim d'activar l'agricultura és amb la promoció dels cultius propis, de

qualitat. Hem de saber, i proclamar, que la qualitat de l'ametlla mallorquina és superior a la de la de qualsevol altra banda. Hem de donar denominacions d'origen als productes autòctons i activar l'agricultura ecològica. Hi ha una demanda cada vegada més gran per part dels mallorquins i també dels turistes, i l'hem de fomentar encara més. Aquestes són les solucions per a l'agricultura. Hem de saber produir i comercialitzar. La declaració de la serra de Tramuntana com a Parc serà el millor exemple que tot



volem que el turisme desaparegui de les Illes, però volem una oferta menor que puguem assumir. Volem un turisme de qualitat i volem potenciar altres sectors econòmics, com són l'agricultura i la indústria no contaminant. No podem dependre únicament de la indústria turística.

UN TURISTA PER CADA DOS HABITANTS

-Ara visiten les Balears dotze milions de turistes. Quants n'hem de rebutjar?



això és possible. Fomentarem l'agricultura ecològica, que es podrà comercialitzar a través dels agroturismes i de la demanda de qualitat.

CAMINAR NO CONTAMINA

-Quan feien campanya electoral, a molts de barris de Palma els acompanyava un jove en bicicleta. Ara l'hem vist a un despatx. És el director general de Mobilitat.

-El PP ha criticat molt que haguem creat la Direcció General de Mobilitat. Però no és un invent nostre. Fa anys que funciona a molts d'ajuntaments d'Espanya i del conjunt d'Europa. És una direcció general que fomentarà altres formes de transport que no siguin el vehicle privat. Hi ha moltes maneres de traslladar-se. Es tracta de fomentar una concepció europea del transport que per a nosaltres és molt nova, tant que sembla que ens fa por. Nosaltres volem potenciar els mitjans de transport més ecològics: a peu, en bicicleta, en motocicleta, el transport públic, especialment el tren... La Direcció General de Mobilitat ha de participar amb les conselleries de Transport i d'Ordenació del Territori en aquesta tasca. Ha de participar en l'elaboració del Pla de transports, ha de redactar el Pla de vials no motoritzats, és a dir, els eixos on hi ha d'haver carrils per a bicicletes... Ha de potenciar el cicloturisme. Hem d'incloure els ajuntaments que creïn més zones per a vianants... Perquè hem de deixar de ser la comunitat amb

més vehicles privats per habitant, amb més col·lapses de circulació: superam la mitjana europea i ens situam al nivell dels llocs del món on hi ha més cotxes, com poden ser Califòrnia o el Japó.

-Què és, per a vostè, la qualitat de vida?

-És un concepte molt ample, difícil de descriure. Per a mi és viure amb allò que és necessari, no voler coses supèrflues. Tenir les necessitats bàsiques cobertes, i no més jo, sinó també la gent que m'envolta. Viure en un ambient harmoniós, aconseguir una qualitat social de vida: on tothom tenguí una feina, un habitatge, on hi hagi una qualitat ecològica, un aire bo per respirar, on puguem gaudir de l'espai i veure el futur amb optimisme.

L'EXPERIÈNCIA VERDA

-Les Balears són l'única comunitat de tota Espanya on Els Verds participen a les tasques de govern. Hi ha molt poques experiències a Europa. La seva filosofia, la seva tàctica, la seva estratègia, de quines fonts beu? En quin model s'inspira?

-Des de l'any 1990 existeixen Els Verds a Mallorca. És cert que a l'Estat espanyol l'estructura d'Els Verds és molt pobra, però no a nivell europeu. Els Verds tenen una implantació creixent a tota Europa, malgrat encara no governin a molts de llocs. Això significa que al darrere per ventura no tenim grans pensadors, com els socialdemòcrates o els liberals han tengut, però sí que

tenim una anàlisi pròpia. L'experiència alemanya és un referent per a nosaltres. Els Verds és un moviment que més que tenir grans filòsofs el que fa és imbuir-se de tots els moviments socials i alternatius que ara existeixen: el pacifisme, l'ecologisme, el feminisme, el naturalisme... Són moviments d'opinió i vitals que parteixen de la realitat social i ecològica, que critiquen la degradació d'aquesta societat i que la volen transformar amb propostes positives i quotidianes, i ho volen fer amb una política distinta, amb una altra forma de governar. Els Verds és un moviment progressista, d'esqueres, és un pensament en marxa, d'avantguarda.

-A Alemanya no els va molt bé. La seva aliança amb la socialdemocràcia alemanya ha estat en certa forma traumàtica. Vostès pensen que es poden consolidar com a partit, gràcies a la participació al Govern de Progrés?

-No ho sé. Aquestes són les nostres esperances. Volem créixer i consolidar-nos. Vull pensar en positiu. Al marge del creixement d'Els Verds, que jo crec que serà un fet positiu per a tota la societat, jo crec que la tasca que feim d'influir sobre la resta de partits és molt important i no es pot oblidar.

"Nosaltres volem potenciar els mitjans de transport més ecològics: a peu, en bicicleta, en motocicleta, el transport públic, especialment el tren..."